

Besöksnärringsplan för Växjö kommun

Fastställd/ upprättad: Kommunfullmäktige 2026-05-19 § 86

Dnr: KS/2026-00064

Giltighetstid: 2026-2030

Dokumentansvarig: Kommunstyrelsen

Dokumentinformation: Planen ska utvärderas senast våren 2030 för möjlighet till revidering under hösten 2030.

Tidigare ändringar: Kommunfullmäktige

2021-05-18 § 102

**Växjö
kommun**

Växjö kommuns besöksnärringsplan

Innehåll

1.	Inledning.....	4
1.1	Växjö kommunkoncerns styrmodell.....	4
2.	Bakgrund.....	5
2.1.	Syfte	5
2.2	Hållbara Växjö 2030	5
2.3	Växjö kommuns processer och riktningmål	5
2.4	Samverkan.....	6
3.	Utvecklings- och insatsområden.....	6
3.1	Organisering och styrning.....	7
3.1.1	Underlätta samarbete	7
3.1.2	Främja delaktighet.....	8
3.2	Kommunikation och information.....	8
3.2.1	Medveten positionering	9
3.2.2	Målgruppsanpassad marknadsföring.....	9
3.2.3	Tillgänglig besöksinformation	10
3.3	Destinationsutveckling.....	10
3.3.1	Stärka och utveckla Växjös reseanledningar	11
3.3.2	Främja förutsättningarna för företagande inom besöksnäringen	11
3.3.3	Stärk det goda värdskapet	12

Dokumentinformation

Besöksnärlingsplanen antogs av kommunfullmäktige den 19 maj 2026 och gäller för verksamhetsperioden 2026–2030. Kommunstyrelsen ansvarar för den övergripande samordningen och uppföljningen av planen. Planen ska utvärderas senast våren 2030 för möjlighet till revidering under hösten 2030.

Begrepp	Definition
Växjö	Avser hela det geografiska området Växjö kommun.
Växjö kommun	Avser samtliga förvaltningar och bolag som ingår i Växjö kommunkoncern.
Växjö & Co AB	Det kommunala destinationsbolaget.
Besöksnäring	Näringens kommersiella och ideella aktörer. Kommersiella aktörer: boenden, restauranger, caféer, aktivitetsföretag, butiker, arenor, transportföretag. Ideella aktörer: samhälls-, kultur- och idrottsföreningar m.fl. som bidrar till utvecklingen av destinationen.
Turism	Definieras av UNWTO: "Människors aktiviteter när de reser till och vistas på platser utanför sin vanliga omgivning för kortare tid än ett år för fritid, affärer eller andra syften." Också kallade "besökare" i denna plan.
Destinationsutveckling	Destinationsutveckling är arbetet med att långsiktigt utveckla en plats så att den blir mer attraktiv och konkurrenskraftig för besökare, företag och invånare genom att skapa hållbara upplevelser, stärka platsens varumärke och samordna aktörer för gemensamma mål.
Platsvarumärke	Den samlade bilden, identiteten och upplevelsen av en plats. Uttrycker de värden som platsen representerar och är en ram för marknadsföring och information.
Reseanledning	Den huvudsakliga attraktion eller aktivitet som får en besökare att välja ett resmål.
Attraktioner	Primära attraktioner: reseanledningar (t.ex. specifikt evenemang, unik naturmiljö, spektakulärt hotell). Sekundära attraktioner: kompletterande upplevelser som förlänger och förgyller vistelsen (t.ex. restauranger, guidade turer, butiker).
Gästnätter	Antal nätter besökare tillbringar på hotell, vandrarhem, camping, stugby eller annan kommersiell övernattnig.

1. Inledning

1.1 Växjö kommunkoncerns styrmodell

I Växjö kommunkoncerns styrmodell samlas krafterna för att nå visionen om att skapa en fantastisk plats att bo, leva och verka på för invånare, företag och besökare – idag och i framtiden. Hållbara Växjö 2030 och planer blir levande då de tillsammans med nya initiativ, förändringar och behov ses i en helhet i respektive huvudprocess och stödprocess. Detta förmedlas genom den årliga budgetprocessen till varje nämnd och styrelse. Planen förtydligar den politiska viljeinriktningen och tydliggör beroenden och samverkan mellan processer, förvaltningar och bolag. Externa intressenter kan komma att beröras.

Planen innehåller inga beskrivningar av enskilda aktiviteter utan ger förslag på möjliga åtgärdsområden som kan bidra positivt till hållbarhetsprogrammets målbilder och huvudprocessernas riktningsmål. Enskilda aktiviteter definieras i den årliga budgeten och arbetas in i varje nämnds och styrelses internbudget och affärsplan.

Planen innehåller inga mål eller nyckeltal. Uppföljning av måluppfyllelse sker genom analys av nyckeltal i Växjö kommuns årliga budget och i Hållbara Växjö 2030.

Planen inbegriper prioriterade utvecklingsområden och insatsområden som Växjö kommunkoncern har rådighet över eller har möjlighet att påverka. Växjö kommun ses härmed som en möjliggörare för att åstadkomma goda resultat för den långsiktiga utvecklingen tillsammans med externa intressenter. Planen innehåller inte aspekter kopplade till organisation eller resurser.

Ställningstaganden rörande dessa delar ingår i budgetprocessen.

2. Bakgrund

2.1. Syfte

Syftet med besöksnärlingsplanen är att skapa ett vägledande ramverk för Växjö's fortsatta besöksnärlingsutveckling, där gemensamma prioriteringar, ansvar och roller mellan kommunen, destinationsbolaget, näringslivet och andra aktörer tydliggörs.

Växjö ska utvecklas som attraktiv, hållbar och nyskapande destination med stark småländsk förankring. Besöksnäringen ses som en drivkraft för kommunens attraktivitet för invånare, företag och besökare. För att Växjö långsiktigt ska stärka sin position som besöksdestination krävs ett tydligt ramverk för gemensamma prioriteringar, vilket planen belyser.

2.2 Hållbara Växjö 2030

Besöksnärlingsplanen tar sin utgångspunkt i Hållbara Växjö 2030 och de fem målbilder som pekas ut för en hållbar framtid. Besöksnärlingsplanen konkretiserar hur Växjö kommun arbetar mot målbilderna, med huvudsakligt fokus att bidra till målbilden *Växande och inkluderande*.

Besöksnärlingsplanen relaterar till och samspelar med flera andra planer i Växjö kommun, bland annat näringslivsplanen, landsbygdsplanen, kultur- och fritidsplanen, evenemangs- och mötesplanen, klimatanpassningsplanen, friluftsprogrammet, transportplanen samt trafikplanen. Besöksnärlingsplanen relaterar även till den regionala besöksnärlingsstrategin för Kronoberg.

2.3 Växjö kommuns processer och riktningsmål

Växjö kommuns arbete med besöksnärlingsfrågor styrs av kommunfullmäktiges riktningsmål om *Ett växande näringsliv* samt *Ett kultur- och fritidsutbud med bredd och spets*. Besöksnärlingsplanen ska vägleda och fungera som ett verktyg för ökad

måluppfyllelse av dessa riktningmål. Insatser för att nå riktningmålen genomförs inom ramen för följande huvudprocesser och stödprocesser:

- Skapa förutsättningar för ett växande näringsliv och en fungerande arbetsmarknad
- Utveckla och förvalta en växande och trygg stad, tätorter och landsbygd
- Möjliggöra en aktiv fritid
- Att stödja och samordna kommunikation, information och marknadsföring av Växjö som besöksdestination.

2.4 Samverkan

Denna besöksnärlingsplan har tagits fram i dialog med den lokala besöksnäringen och med beaktande av relaterade kommunala och regionala planer. Arbetet baseras på analysunderlag från företaget Placebrander och har genomförts genom workshops, intervjuer och samråd med branschen. Den gemensamma processen har legat till grund för de prioriterade utvecklings- och insatsområden som planen omfattar.

3. Utvecklings- och insatsområden

Tre utvecklingsområden har ringats in för att utgöra vägledning för processer, bolag och nämnder i arbetet med att skapa en attraktiv destination:

1. Organisering och styrning
2. Kommunikation och information
3. Destinationsutveckling

Under respektive utvecklingsområde beskrivs insatsområden som bidrar positivt till riktningmålet *Ett växande näringsliv* och *Ett kultur- och fritidsutbud med bredd och*

spets. Följande utvecklings- och insatsområden utgör grunden för den fortsatta planeringen och genomförandet av besöksnärlingsarbetet i kommunen.

3.1 Organisering och styrning

Växjö kommun har det övergripande ansvaret för att skapa långsiktiga förutsättningar för besöksnäringens utveckling genom strategiska beslut, planering, investeringar och samhällsbyggnad. Genom satsningar inom kultur, fritid, företagsklimat, infrastruktur och offentlig service bidrar kommunen till att öka destinationens attraktivitet.

Det operativa arbetet med destinationsutveckling handlar om att värva möten och evenemang, genomföra marknadsföringsinsatser, samordna och utveckla värdskap och besöksinformation samt initiera och driva insatser som bidrar till en attraktivare plats för besökare tillsammans med näringen.

Besöksnäringens aktörer är en central del av destinationens utveckling genom att erbjuda upplevelser, boende, mat, service och aktiviteter. Deras engagemang, evenemang och mångfald i utbudet stärker destinationens attraktionskraft, och de deltar aktivt i partnerskap, nätverk och utvecklingsforum.

Arbetet sker i enlighet med den regionala utvecklingsstrategin i allmänhet och den regionala besöksnärlingsstrategin i synnerhet, i nära samverkan med närliggande destinationer och aktörer.

Växjö kommun främjar organisering och styrning av besöksnäringens utveckling genom följande insatsområden:

3.1.1 Underlätta samarbete

Utvecklingen av Växjö som destination vilar på en tydlig ansvarsfördelning och samverkan mellan centrala aktörer. Genom tydliga roller, mål och gemensamma forum underlättas samarbete och synergier skapas. Det görs genom att:

- Klargöra roller och ansvar mellan aktörer för effektiv samverkan.
- Skapa och underhålla gemensamma forum för dialog, idéutbyte och planering.
- Främja mod och nytänkande inom ramen för en gemensam strategisk riktning.
- Underlätta kunskapsdelning och spridning av goda exempel mellan aktörer.
- Följ upp och utvärdera insatser systematiskt för att säkerställa konkreta resultat och hållbar utveckling.

3.1.2 Främja delaktighet

Invånare, företagare, ideella och offentliga aktörer är centrala för Växjö identitet och deras engagemang bidrar till att skapa en välkomnande atmosfär. När människor känner stolthet över sin plats förmedlas detta vidare till besökare genom positiva möten, lokala tips och genuin entusiasm. Dessa aktörers ambassadörskap och delaktighet främjas genom att:

- Invånare, företagare, ideella och offentliga aktörer ges möjlighet att aktivt bidra och påverka utvecklingen av Växjö som destination.
- Lokala initiativ, berättelser och eldsjälar som inspirerar och bidrar till stolthet och engagemang stöttas och synliggörs.
- Forum och nätverk som underlättar samverkan, idéutbyten och gemensamma aktiviteter mellan olika aktörer erbjuds.

3.2 Kommunikation och information

Besökarens val av destination påverkas av både inre och yttre drivkrafter. Inre drivkrafter handlar om de behov och motiv som får människor att vilja resa, till exempel önskan om avkoppling, upplevelser eller gemenskap. Yttre drivkrafter är det som attraherar besökaren till en specifik plats, exempelvis unika naturmiljöer, spektakulära boenden, ett specifikt evenemang, en tilltalande atmosfär eller ett visst kulturarv som besökaren vill uppleva. För att stärka Växjös attraktionskraft som destination krävs därför förståelse för de drivkrafter motiverar olika målgrupper att

resa och vad som får dem att välja just Växjö - och använda det. När besökaren väl befinner sig på destinationen behövs relevant och inspirerande information om destinationens övriga utbud.

Växjö kommun säkerställer relevant kommunikation och information gentemot besökaren genom följande insatsområden:

3.2.1 Medveten positionering

Växjö ska uppfattas som en destination som kombinerar småländsk autenticitet med inspirerande upplevelser inom mat, design, natur, kultur, idrott och evenemang.

Medveten positionering innebär att konsekvent och långsiktigt lyfta fram dessa kvaliteter på ett sätt som särskiljer Växjö från andra platser. Det görs genom att:

- Säkerställa att besöksnärsutveckling och besöksperspektivet tas tillvara och samspelar med Växjös platsvarumärke.
- Lyfta och använda Växjös unika kvaliteter inom mat, design, natur, kultur, idrott och evenemang på ett konsekvent sätt.
- Använda gemensamma teman, berättelser och visuella uttryck för att förstärka profil och position.
- Kommunicera Växjös profil trovärdigt och konsekvent i alla relevanta kanaler och sammanhang.

3.2.2 Målgruppsanpassad marknadsföring

För att marknadsföringen ska bli relevant och ge resultat behöver Växjö fokusera på de målgrupper som har störst intresse för platsens erbjudanden. Kommunikationen ska väcka kännedom, nyfikenhet och reslust samt kopplas till konkreta erbjudanden genom att:

- Identifiera och prioritera målgrupper med störst potential och intresse för Växjös utbud.

- Anpassa budskap och kommunikation utifrån målgruppernas drivkrafter, behov och beteenden.
- Använda kanaler och format som målgrupperna föredrar, och kontinuerligt utvärdera nya tekniska lösningar för ökad räckvidd.
- Kombinera inspirerande berättelser och kampanjer med konkreta erbjudanden som ger anledning att resa till Växjö.
- Följa omvärldstrender och målgruppers förändrade preferenser för att säkerställa relevans och effekt.

3.2.3 Tillgänglig besöksinformation

När besökaren väl befinner sig på destinationen behöver information om destinationens utbud vara relevant, lättillgängligt och inspirerande – både digitalt och fysiskt. Det görs genom att:

- Säkerställa att information om aktiviteter, besöksmål, evenemang, service och kringtjänster är lättillgänglig och uppdaterad.
- Knyta samman olika delar av utbudet tematiskt och innehållsmässigt för en mer sammanhängande besökarupplevelse.
- Använda format och kanaler som följer besökarnas beteenden och preferenser, både digitalt och fysiskt.
- Arbeta nära med den lokala besöksnäringen för att säkerställa relevant och inspirerande information.

3.3 Destinationsutveckling

Besöksnäringen är en del av Växjö's samhällsutveckling och stärker platsens attraktivitet för invånare, företag och besökare. Destinationsutveckling handlar om att bygga en stark platsidentitet, skapa minnesvärda upplevelser och främja samverkan mellan olika aktörer så att besökare får en helhetsupplevelse och vill återvända. Denna utveckling ska bidra såväl till ekonomisk tillväxt som till att värna, vårda och utveckla platsen och dess miljöer för nuvarande och framtida invånare.

Växjö kommun främjar destinationens utveckling genom följande insatsområden:

3.3.1 Stärka och utveckla Växjö's reseanledningar

Växjö's styrka ligger i reseanledningar inom mat, design, natur, kultur, idrott och evenemang. Dessa utgör Växjö's attraktionskraft, lyfter platsens unika karaktär och stärker dess position. Dessa reseanledningar stärks och utvecklas genom att:

- Synliggöra och främja utbudet inom mat, design, natur och evenemang för att stärka platsens identitet.
- Koppla samman olika delar av utbudet tematiskt och innehållsmässigt för en mer sammanhängande berättelse och bild av platsen.
- Genomföra platsanalyser och behovskartläggningar som underlag för riktade utvecklingsinsatser.
- Driva projekt och aktiviteter tillsammans med besöksnäringen som stärker och befäster Växjö's position.
- Främja god kringsservice av kompletterande tjänster och funktioner som stödjer och förstärker besökarens upplevelse av destinationen.

3.3.2 Främja förutsättningarna för företagande inom besöksnäringen Besöksnäringens företag verkar i en komplex regelmiljö och behöver goda förutsättningar för att växa. Samtidigt finns behov av att rekrytera och behålla kompetens inom branschen för att bidra till Växjö's utveckling.

Förutsättningarna för företagande inom besöksnäringen ska främjas genom:

- Tydliga kontaktvägar och informationskanaler för företag som vill starta eller utveckla sin verksamhet.
- Snabb och professionell service vid tillstånd, regelverk och administrativa frågor.
- Forum och nätverk som kopplar ihop företag, utbildningsaktörer, kommunen och civilsamhället.

- Initiativ som främjar lärande, karriärvägar och besöksnäringens attraktivitet som arbetsgivare.
- Regelbundna dialogmöten med näringslivet för att förbättra företagsklimatet och identifiera behov av stöd.

3.3.3 Stärk det goda värdskapet

Varje möte med besökare bidrar till bilden av Växjö. Ett gott värdskap bygger på samverkan mellan besöksnäringens aktörer och handlar om att skapa en välkomnande, professionell och sammanhängande upplevelse. För att utveckla och stärka det goda värdskapet behöver aktörer stödjas och inspireras, genom att:

- Ge aktörer i besöksnäringen förutsättningar att fördjupa sin kunskap om Växjö, dess utbud, samt att förbättra sitt bemötande av besökare.
- Skapa forum där aktörer kan utbyta erfarenheter, få inspiration och utveckla sin yrkeskompetens inom värdskap.
- Skapa gemensamma, höga förväntningar bland centrala aktörer för vad ett gott värdskap innebär i Växjö.
- Lyft fram och sprid exempel på framstående värdskap inom destinationen för att inspirera och höja kvalitetsnivån.